

I. Analiza tekstu

Było to w roku 1926. Jako młody pilot cywilny pracowałem od niedawna w Towarzystwie Latécoère, które przed powstaniem Aéropostale i Air-France eksploatowało linię lotniczą Tuluza-Dakar. Uczyłem się tam mojego zawodu. Podobnie jak moi koledzy, odbywałem nowicjat, przez który musiał przejść każdy z nas, zanim dostąpił zaszczytu pilotowania samolotu pocztowego. Loty ćwiczebne, jazdy Tuluza-Perpignan i z powrotem, skromne lekcje meteorologii w lodowatym hangarze. Życie wypełniał nam strach przed górami Hiszpanii, których jeszcze nie znaliśmy, i szacunek dla starszych kolegów.

Tych starszych kolegów spotykaliśmy w restauracji. Opryskliwi, z rezerwą, jak z łaski udzielali nam swych rad. A kiedy czasem któryś z nich, po powrocie z Alikantu czy Casablanki, przychodził spóźniony, w skórzanym płaszczu ociekającym deszczem, i jeden z nas pytał go nieśmiało o warunki lotu, krótkie odpowiedzi umiały z burzy wyczarować przed naszymi oczyma bajeczny świat pełen sideł, zasadzek, nagle wyłaniających się skał, stromizn i wichrów zdolnych wyrwać cedry z korzeniami. Czarne smoki broniły wejścia do dolin, snopy błyskawic wieńczyły górskie grzbiety. Starsi koledzy umiejętnie podsycali nasz szacunek. Ale od czasu do czasu któryś z nich, zdobywszy już szacunek wieczysty, nie wracał. (...)

Przyszła wreszcie moja kolej i pewnego wieczoru zostałem wezwany do gabinetu dyrektora. Powiedział mi po prostu:

- Polecisz jutro.

Stałem, czekając, aż pozwoli mi odejść. Ale po chwili milczenia dyrektor dodał:

- Zna pan wszystkie przepisy?

W tamtych czasach silniki nie dawały bynajmniej takich gwarancji bezpieczeństwa lotu, co dzisiaj. Często, bez żadnego uprzedzenia, odmawiały nagle bezpieczeństwa wśród ogłuszającego brzęku tłuczonej porcelany. I ręce wypuszczały ster nad skalistym grzbiem Hiszpanii, gdzie nie było bezpiecznego schronienia. „Kiedy tutaj silnik nawali - mówiliśmy - samolot, niestety, natychmiast zrobi to samo.” Ale samolot nie jest niezastąpiony. Najważniejsze to nie wpaść na skałę na ślepo. Toteż pod karą najostrejszych sankcji zakazywano nam w okolicach górzystych lądować nad morzem chmur. Najmniejszy defekt w silniku - a pilot zanurzając się w białą watę może uderzyć o szczyt, nie widząc go nawet.

Antoine de Saint-Exupéry, *Ziemia, planeta ludzi*. Wydawnictwo Literackie, Kraków 1974, s.76-78.

1. Przedstawiony tekst jest:

☐ a) zapisem bieżących zdarzeń	☐ b) dziennikiem pilota
☐ c) notatką z kursu pilotażu	☐ d) opowieścią z minionych lat

2. Narrator ukazuje siebie jako:

☐ a) doświadczonego pilota	☐ b) adepta sztuki latania
☐ c) weterana lotnictwa	☐ d) początkującego lotnika

3. Nauka zawodu wiązała się z:

☐ a) hartowaniem ciała	☐ b) kształtowaniem psychiki
☐ c) pogłębianiem wiedzy	☐ d) nabywaniem odporności

4. Starsi piloci traktowali nowicjuszy z:

☐ a) powagą	☐ b) szacunkiem	☐ c) zrozumieniem	☐ d) cierpliwością

5. Niebezpieczeństwo lotów wynikało z:

☐ a) ukształtowania terenu, nad którym wznosił się samolot	☐ b) braku dyscypliny w Towarzystwie Latecoere
☐ c) niedoskonałości maszyn	☐ d) braku doświadczenia pilotów

6. Piloci wiedzieli, że uniknięcie tragedii jest możliwe, gdy:

☐ a) postępuje się według przepisów	☐ b) omija się góry
☐ c) unika się mgły nad górami	☐ d) mimo awarii silnika zapanuje się nad sterami

II. Literatura

7. W „Pieśni o Rolandzie” czytamy, że Oliwier nakłania Rolanda do:

☐ a) ucieczki przed Saracenami	☐ b) wezwania pomocy
☐ c) poddania się wrogowi	☐ d) zadęcia w róg

8. Roland nie skłania się ku namowom Oliwiera, gdyż:

☐ a) obawia się utraty honoru	☐ b) wierzy w zwycięstwo
☐ c) nie ufa mu	☐ d) nie chce narażać króla na niebezpieczeństwo

9. Donkiszoteria to postawa pełna:

☐ a) rozwagi	☐ b) egocentryzmu	☐ c) idealizmu	☐ d) sceptycyzmu

10. Rycerzem był:

☐ a) Romeo	☐ b) Zbyszko z Bogdańca
☐ c) Tristan	☐ d) Achilles

11. Średniowieczny kodeks rycerski nakazywał:

- a) dbać o honor b) czcić Boga i ojczyznę
 c) służyć wybrance serca d) troszczyć się o swe życie i zdrowie

12. Do elementów świata przedstawionego należy:

- a) narrator b) czas c) miejsce d) bohater

13. Powieścią historyczną jest utwór, w którym:

- a) odnajdujemy postacie znane z historii
 b) istnieje przedział czasowy pomiędzy życiem autora a opisywanymi zdarzeniami
 c) nie pojawiają się wątki fikcyjne
 d) epizody dotyczą wyłącznie zdarzeń historycznych

14. Krzyżacy uprowadzili Danusię, ponieważ chcieli:

- a) upokorzyć Juranda b) uwolnić krzyżackich jeńców przetrzymywanych w Spychowie
 c) wydać ją za rycerza zakonnego d) zademonstrować polskiemu królowi swą potęgę

15. Zbyszko z Bogdańca uniknął na krakowskim rynku egzekucji dzięki:

- a) wstawiennictwu króla b) zabiegom księżnej Anny Danuty Mazowieckiej
 c) odwołaniu się do dawnego zwyczaju d) odwadze i miłości Danusi

16. Elementem baśniowym w utworze pt. „Dzieje Tristana i Izoldy” jest:

- a) miłosny napój b) cudowny piesek c) lutnia Tristana d) statek o białym i czarnym żaglu

III. Nauka o języku

17. W zdaniu *Często czytam artykuły dotyczące odkryć naukowych.* - dopełnieniem jest wyraz:

- a) często b) artykuły c) odkryć d) naukowych

18. Przydawki nie ma w zdaniu:

- a) Mój pies ma łaty. b) Ona jest poważna.
 c) Mama pracuje w banku. d) Mam sukienkę w groszki.

19. Prawidłowo jest wskazany (podkreślony) okolicznik w zdaniu:

- a) Nikogo tu nie ma. b) Nie rozumiem tego zadania.
 c) Za rzeką jest mały zagajnik. d) Napiszę to jutro.

20. W zdaniu *Wczoraj i przedwczoraj organizowaliśmy przedstawienie z okazji Dnia Dziecka.* - występuje podmiot:

- a) szeregowy b) zbiorowy
 c) logiczny (w dopełniaczu) d) domyślny

21. Prawidłowo jest wskazane (podkreślone) orzeczenie w zdaniu:

- a) Oni zawsze sa punktualni. b) Na sprawdzianach nie zapuszczaj żurawia.
 c) Będziemy czytać powieści przygodowe. d) Kiedyś ten mały chłopiec będzie sławnym odkrywcą.

22. Prawidłową formę ma orzecznik w zdaniu:

- a) Ona jest najpiękniejszą. b) On był najsilniejszym.
 c) Jestem najlepszy zawodnik. d) Jesteś miła dziewczyna.

23. Imiesłów przymiotnikowy bierny tworzymy od czasowników:

- a) wszystkich dokonanych b) wszystkich niedokonanych
 c) wszystkich przechodnich d) wszystkich nieprzechodnich

24. Imiesłów przymiotnikowy czynny znajduje się w zdaniu:

- a) Wiatr był niespokojny. b) Dzień był męczący.
 c) Patrzę na ptaki krążące nad domem. d) Pomóż chorującym dzieciom.

25. Nieprawidłowo jest zbudowane zdanie:

- a) Patrząc na fotografię, powracają wspomnienia. b) Jedząc lody, poplamiała jej się sukienka.
 c) Czytając list, ukradkiem ocierała łzy. d) Startując w olimpiadzie, marzył o zwycięstwie.

26. Nieprawidłowo został utworzony imiesłów:

- a) biegłszy b) zaniósłszy
 c) pomógłwszy d) tłoczywszy